

vedtoges med 85 stemmer for, 2 imod, medens 14 afstod; resolutionsforslaget vedrørende FNs Trustfond for Sydafrika vedtoges med 102 stemmer for og 2 imod (res. 2397).

Det særlige politiske udvalgs beretning: A/7348.

FNs fredsbevarende operationer.

(Dagsordenens punkt 32).

I modsætning til, hvad der har været tilfældet i de siden 19. Generalforsamling forløbne år, afvikledes udvalgsbehandlingen af fredsbevarende operationer i 1968 meget hurtigt. Debatten strakte sig kun over 5 møder fordelt på 2½ dag.

I. 33-magts udvalgets rapport.

Behandlingen foregik på basis af 33-magts udvalgets rapport om arbejdet i 1968.

Siden udvalgets vedtagelse af den i rapporten indeholdte fremskridtsrapport har den af udvalget nedsatte arbejdsgruppe afholdt en møderække i efteråret 1968 til behandling af et af sekretariatet i september til gruppen overgivet arbejdsblad vedrørende FN-observatør oprettet eller autoriseret af Sikkerhedsrådet for observationsformål i medfør af Sikkerhedsrådets resolutioner. Arbejdsgruppen havde imidlertid ikke været i stand til at færdiggøre behandlingen af dette spørgsmål inden beretningens aflæggelse. Til trods for at udvalgets resultater således objektivt må karakteriseres som beskedne, udtalte 33-magts udvalgets ægyptiske rapportør ved forelæggelsen, at der var tale om et gennembrud i udvalgets arbejde. En tone af behersket optimisme kom i øvrigt til udtryk i næsten alle indlæg — for fleres vedkommende dog kombineret med en vis utålmodighed, der bl. a. manifesterede sig i klare opfordringer til udvalget om i 1969 at fuldende det påbegyndte arbejde og give sig i kast med andre opgaver, herunder spørgsmålet om stående FN-styrker.

II. Debatten.

Debatten, i hvilken de lande, der er særligt involveret i spørgsmålet om fredsbevarende operationer, alle deltog, herunder alle de nordiske lande, var i store træk præget af gentagelser af indlæg fra såvel

33-magts udvalget som fra det særlige politiske udvalg i de foregående år. Således bekræftede Sovjetunionens repræsentant dette lands velkendte synspunkter om kompetence- og finansieringsproblemerne. Frankrigs repræsentant fremførte på ny sondringen mellem ikke-militære og militære operationer og nævnte atter den franske tanke om oprettelse af en finanskomité med et bredt, repræsentativt medlemskab.

Storbritanniens repræsentant udtrykte håb om at se generalsekretærens materiale om observatørkorpsene færdiggjort snarest, således at arbejdsgruppen så hurtigt som muligt kunne formulere sine konklusioner og anbefalinger. Arbejdsgruppen skulle allerede nu anmode om materiale vedrørende andre typer af fredsbevarende operationer. Han opfordrede til indbetaling af frivillige bidrag således, at organisationens økonomi kunne blive bragt på fode. USAs repræsentant søgte i sit indlæg at undgå at provokere diskussion frem om spørgsmålets principielle aspekter; han gentog tidligere fremsatte forslag om styrkelse af generalsekretærens militære stab, om forberedelse af fremtidige operationer, øremærkning af styrker og personel og om en undersøgelse af forsyningsproblemer og logistik. Han beklagede, at det ikke hidtil havde været muligt at udsende det af generalsekretæren udarbejdede materiale om FNs observatørkorps.

På Danmarks vegne talte landsretssagfører Hermod Lannung, der udtrykte skuffelse over, at det ikke havde været muligt at give 33-magts udvalgets rapport mere substans. Samtidig udtryktes håbet om, at det særlige politiske udvalg til næste år ville have en omfattende rapport foran sig vedrørende spørgsmålet om observatørkorps. Endvidere opfordrede hr. Lannung udvalget til at gå i gang med udarbejdelse af en redegørelse for stående FN-styrker, i hvilken forbindelse han mindede om de memoranda om dette spørgsmål, som en række lande, derunder de nordiske, i løbet af 1968 har overgivet til 33-magts udvalget. Han opfordrede andre medlemslande til at udarbejde tilsvarende memoranda.

I den ellers stiltfærdige debat opstod der et enkelt mindre incident på baggrund af en i 33-magts udvalget herskende uenighed om, hvorvidt det ovenfor omtalte af sekre-